

Pot za sprejetje razsodišnega zakona se pripravlja

Predsednik Ameriške delavske federacije ni pristal na formulo odvetniške zbornice. — Odvetnik organizacije tovarnarjev le navidezno v opoziciji.

New York, N. Y. — Storjeni so bili nadaljni koraki za prostovoljno sodiščno izravnavo sporov v industriji, da se legalizirajo pogodbe med podjetniki in delavci pri tridnevem javnem zaslišanju pred odvetniško zbornico v New Yorku.

Zaslišani so bili zastopniki različnih organizacij od Ameriške delavske federacije, Narodnega društva tovarnarjev in Stokovne unije izobraževalne lige.

James Emery, odvetnik Narodnega društva tovarnarjev, je vodil navidezno opozicijo. Hotel je biti na jaanem, da predlog ne bo podprl priznanja delavske organizacije in ideje o zaprti delavnici.

Nič ni bil zadovoljen s stvarjo tudi Merwin K. Hart, odvetnik pleterinarskih tovarnarjev v Utic in član newyorške komisije za podjetnike.

Raymond V. Ingersoll, nepristranski predsedatelj za žensko industrijo, je naglašal, da je pravica do stavke najvažnejša in da jo predloženi zakon tudi ne morejo vzeti.

Robert V. Ingersoll, nepristranski predsedatelj za žensko industrijo, je naglašal, da je pravica do stavke najvažnejša in da jo predloženi zakon tudi ne morejo vzeti.

Chicago, Ill. — V naturhistoričnem muzeju je sedaj razstavljena lobanja novogvinejskega krokodila (Crocodilus novae guineae).

Chicago, Ill. — John Thomas, delavec brez dela in denarja, se je v sredo smrtno ranil s kroglo iz revolverja v samomorilnem namenu.

Kukuklanovski se se razkrinkali

Zavrgli so tudi staro ime in zdaj se imenujejo "Vitezi velikega gosda."

Chicago. — Tajna teroristična organizacija Ku Kluks Klan je 22. februarja stopila na plan, vrgla masko z obraza in zavrgla svoje ekzotično ime.

Potem je bilo naznanjeno, da je tudi ime Ku Kluks Klan odpravljeno za vselej in novo ime se glasi "Knights of Great Forest" (Vitezi velikega gosda).

Proklamacija se dalje glasi, da v ostalem organizacija ohrani svoje obrede in program, ki se glasi: "Ameriške ideje se ne smejo spreminiti na ljube novemu prebivalstvu, ki je prišlo v Ameriko z naseljevanjem."

Imenik na Japonskem

Delavci in neodvisni poslanci bodo imeli ravnotežje v novi zbornici. Vlada v stiski.

Tokio, 23. febr. — Prve japonske volitve na podlagi splošne moške volilne pravice so prinesle vladi grd poraz.

Mobilni delavci dobo tri parnike v obral

Unija pristanišnih delavcev v Tampicu ima priliko pokazati, če zna upravljati ladje.

Mexico City, 23. febr. — Predsednik Calles se je odločil za vržen eksperiment, Oddal bo tri tovorne parnike v najem uniji pristanišnih delavcev v Tampicu.

Washington, D. C. — Kongresnik Green, predsednik sredstvenega zborničnega odtoka je večkrat kritiziral zakladniškega tajnika Andrewa Mellona zaradi njegovega olajšanja davčne burtare premožnim in bogatim ljudem.

Nov v pralnici

Chicago. — Trije roparji so v sredo večer vdrli v pralnico na 3711 N. Ashland ave., svezali nočnega čuvaja, odprli železno blagajno in odnesli nad tisoč dolarjev.

STARO BRENI PRINAJAJO NA SVETLO

Bivši Demagovjev zastopnik priznal, da je bil član kupčije s kraljevim truhcem.

Washington, D. C. — Senatorja Borah in Walsh iz Montane sta 20. februarja v t. i. toliko časa petih Abram Myersa, pomočnika bivšega justičnega tajnika Harry Daughertyja in zdaj člana svezne obratne komisije, glede predstave kraljevega truhca, da ni mogel obdržati iz koga.

Myers se je kot zastopnik justičnega tajnika Daughertyja pridružil odvetnikom kraljevega truhca, da se uprta proti odlokom sodnika Soperja za ustavljanje snovanja truhca.

Učinek Myersove pridružitve odvetnikom kraljevega truhca je bil ta, da ustavljanje zasledovanja truhca ob strani justičnega departmanta, da je veliki truhci, ki si je namerno nalagal kontrolirati produkcijo in distribucijo, usel zasluženi kazni.

Walsh in Borah sta dala razumeti, da to Myers strogo odgovoren za svoje protislovno pričanje senatu, čeprav je spustil mehurček iz žafnice.

Ameriška vojska katoliške cerkve

Čikalski benediktinci posodili pol-drugi milijon za nove palače v Rimu.

Rim, 23. febr. — Vatikanski krogi poročajo, da je kardinal Mundelein v Chicago izposloval \$1,500,000 posojila od čikaških bankirjev za gradnjo nove palače v Rimu, v kateri bo šola za misijonsko propagando vsega sveta.

VČASI JE ČLOVEK POVIŠAN, AKO JE VEČEN KRITIKAR.

To se je zgodilo kongresniku Greenu, predsedniku zborničnega odtoka za sredstva.

Washington, D. C. — Kongresnik Green, predsednik sredstvenega zborničnega odtoka je večkrat kritiziral zakladniškega tajnika Andrew Mellona zaradi njegovega olajšanja davčne burtare premožnim in bogatim ljudem.

Sahaški agent umorjen

Augusta, Ga. — W. B. Tolbert, zvezni prohibični agent, je bil v sredo zvečer ustreljen iz zasede, ko se je vračal proti svojemu domu.

Televoz odkril sliko Washingtona in do pčilo stori vas, kar mu je bilo rečeno.

New York. — Televoz, mehanični "človek," ki čuje ukaze in izvrši naloga mu dela, je v gredo zvečer ponovno demonstriral svoje sposobnosti.

Novo demonstracije z mehaničnim človekom

Televoz je kompliran električni stroj, ki je spojen s telefonom in mehanizem se ravna po nižini ali višini glasu, ki prihaja po telefonu.

Načelnik Ameriške legije za največje flote na svetu

Pred zborničnim odtokom je izjavil, da za milijon legionarjev zahteva največjo mornarico.

Washington, D. C. — Edward E. Spafford, poveljnik Ameriške legije, je pred zborničnim odtokom za mornariške zadeve izjavil, da zahteva milijon legionarjev, da je mornarica Združenih držav največja na svetu.

Spafford je prišel govoriti, ko je kongresnik Britten, predsednik zborničnega odtoka za mornariške zadeve, počastil njegovo na ta način, da je kritiziral Frederick J. Libbyja, predsednika narodnega sveta za preprečevanje vojne kot "največjega populistovca."

Kongresnik Andrew iz Massachusettsa, ki je bil prisiljen vzeti besede nazaj, ki so padle proti Libbyju glede mornariškega programa pri nekem privatnem obedu, je priporočil Spaffordu, da naj legija raztolmači ljudem, da obeta ne morejo potrošiti 75,000,000 dolarjev za gradnjo bojnih ladij.

Novo demonstracije z mehaničnim človekom

Televoz je kompliran električni stroj, ki je spojen s telefonom in mehanizem se ravna po nižini ali višini glasu, ki prihaja po telefonu.

BRITSKA TEKSTILNA INDUSTRIJA V RAZSULU

Obenem so se razihali tudi temelji britanskega imperijalizma.

London, Anglija. — Bojkot britanskega blaga, ki so ga proglasili indijski nacionalisti kot zadnje sredstvo, da omeščajo britsko imperijalistično vlado, pokazuje, da je zadet temelj britanskega gospodarstva imperijalizma.

Počasno raspadanje, katerega pa bojkot indijskih nacionalistov pospeši, se po poročilu tedenkega poročila trgovskega departmanta Združenih držav zrcali v dveh rečeh. Ena reč je padanje trgovine s Indijo, druga so pa petakkoče, ki so se pojavile v bombašni tekstilni industriji v Angliji.

Na trgih v Indiji ne delajo Angliji konkurence le Združene države in Japonska, ampak tudi domača produkcija. Nacionalistično gibanje v Indiji in na Kitajskem razume, da lahko britske moči prizadene občutne udarce z gospodarskim orožjem.

Novo klanje komunistov v Kantonu

1700 eksekutiranih v enem dnevu; 600 deklet ujetih. Krvavi boji v Kvangsiju.

Sangaj, 23. febr. — Dne 20. februarja so kantonske čete ujele in eksekutirale 1700 komunistov obojega spola vzhodno od mesta. Ujetih je bilo tudi 600 deklet, ki so pridržane v zaporu.

Sonaini odtok obiskal rudarje

Washington, D. C. — Posebni senatni preiskovalni odtok se je v sredo odpeljal iz Washingtona v Pittsburgh, kjer si ogleda položaj med stavkajočimi rudarji po naselbinah v pittsburghskem okrožju.

Škof bo deportiran iz Mehike

Mexico City, 23. febr. — Škof M. Amora, ki je bil pred par dnevi aretiran v hiši bogatega katoličana v Mexico Cityju, potem ko se je ukraдел s tujim imenom iz Združenih držav v Mehiko, bo izgnan iz Mehike.

Škof bo deportiran iz Mehike

Mexico City, 23. febr. — Škof M. Amora, ki je bil pred par dnevi aretiran v hiši bogatega katoličana v Mexico Cityju, potem ko se je ukraдел s tujim imenom iz Združenih držav v Mehiko, bo izgnan iz Mehike.

Strija obratovala le 65 odstotkov od svoje kapacitete

Trgovsko poročilo pravi, da so podjetniki izgubili kot zadnje potezo, da napravijo uspešno konkurenco na tujezemskih trgih, ko so priporočili, da se delavni čas podaljša, morda pa znižajo.

Jugoslavija morda dobi vojaškega diktatorja

Kabinetna kriza postaja kronična. Nihče ni v stanju organizirati vlade. Medtem pa v Hercegovini strada 70.000 ljudi, kjer je velika lakota.

Belgrad, 23. febr. — Vladna kriza, ki se vleče že petnajst dni, je danes napolnila Belgrad in dešelo s fantastičnimi govoricami o vojaški diktaturi. Časopisi so izgubili potrpečljivost in silno napadajo politične voditelje, ki se ne morejo sedniti.

Dr. Marinković, bivši zunanji minister, ki je dobil mandat za organiziranje vlade, je v terek zvečer vrnil mandat kralju s poročilom, da mu ni mogoče dobiti ministrov. Kralj je nato ponovno poval Vukičevića k stol in konferiral sta malone vso noč. Včeraj je pa poselila kralja visoka vojaška oseba. Kdo je bil, ni še znano, toda govorica se širi, da bo kralj prisiljen imenovati generala, ki naj organizira koncentrirano nepolitično vlado, ako ne bo mogel Vukičević opraviti skupaj toliko radikalov in demokratov, da bi tvorili provizorični kabinet vsaj do volitev.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

Medtem pa poroča belgradska "Politika," da 14.000 družin — okrog 70.000 mož, žen in otrok — strada na smrt v Hercegovini, kjer je velika lakota. Mednarodni Rdeči križ je včeraj poslal 40 vagonov živil v Hercegovino.

Slovenski in hrvaški listi zahtevajo, da kralj postavi na čelo vlade človeka, ki ni politik, drugače ne bo kriza nikdar rešena.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Zaloge se ne vratajo.

Naročnina: Zednjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$3.00 na pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta, in za izposojnino \$0.50.

Naslov za vse, kar ima sili v letu:
"PROSVETA"
 257-58 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovene National Benefit Society.
 Owned by the Slovene National Benefit Society.

Subscriptions: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FERRATED PRESS

138

Štampa v obliki št. pr. (Jan. 21-1927) poleg vsakega izpisa na analizo pomeni, da vam je s tem davkom potrdilo naročilo. Poslovje je prevodljivo, če se vam ne ustreli list.

GOSPODARSKA DEPRESIJA UČINKUJE TUDI NA KONZUM PREMAGA.

Gospodarska depresija ni zadelo le tovarniških in transportnih delavcev, ampak tudi učinkuje na produkcijo premoga. Zvezni rudniški biro poroča, da je konzum premoga padel v zadnjem četrtletju leta 1927. Poročilo se nanaša na konzum premoga od leta 1921 in pokaže, da se je najmanj premoga konsumiralo v zadnjem četrtletju leta 1927.

Na teden se je od dne 1. decembra do dne 30. decembra leta 1927 konsumiralo 9,912,000 premoga, medtem ko se je leta 1926 v ravnotnem mesecu konsumiralo 11,200,000 ton premoga. Konzum premoga je padel torej za enajst odstotkov in pol. Iz teh števil se sklepa, da so v Združenih državah porabili lani 18,744,000 ton premoga manj kot leta 1926. Da se nakopiže tako velika množina premoga in postavi iz premogovnika na površje zemlje, je pa treba 3,500,000 rudarskih delavnih dni. Bolj razumljivo povedano pomeni, da so podjetniki potrebovali petdeset tisoč manj rudarjev za produkcijo premoga, kot v letu 1926.

Te statistične številke nam povedo jasno, da niso krivi le stroji in drugi vzroki, da so lani jesen potrebovali manj rudarjev pri produkciji premoga, ampak da med nadloge, ki tarejo rudarje, spada tudi gospodarska depresija, ki je dele kapitalističnega gospodarskega sistema in prava šiba za delavstvo, ki letos tepe vse delavce.

Kako ta depresija učinkuje na produkcijo premoga in zaposlenje rudarjev, povedo poročila o produkciji premoga v državi Illinois, v kateri so premogovniški podjetniki podpisali pogodbo z rudarji.

Poročilo o zaposlenju rudarjev pove, da je v mesecu januarju leta 1928 bilo zaposlenih v državi Illinois 59,618 rudarjev, ki so producirali 5,906,261 ton premoga. Ako se to poročilo primerja z decembrskim poročilom lanskega leta, se opazi, da so bili manj zaposleni 304 rudarji in da se je produciralo 308,066 ton manj premoga. Znano je, da je bilo zaposlenih več kot sedemdeset tisoč rudarjev, preden so podjetniki proglasili lpor za rudarje.

Rudarji tudi niso povsod enako delali. Rudarji, ki delajo v premogovniških okraja Bond, so delali povprečno le po osem dni v mesecu. V okraju Franklin so delali povprečno 16.1 dni, okraju Maucopia 17.8 dni, okraju Sangamon 16.5 dni, okraju Saline 18.3 dni, okraju Christian 17.6 dni, okraju St. Clair 14.9 dni, okraju Madison 16.4 dni in okraju Vermilion pa 22.1 dni. Največ so delali v okraju Logan in sicer 28 dni v mesecu. Povprečno delo v premogovniških enega okraja ne pomeni, da so v vseh premogovniških okraja delali enako število dni, ampak pomeni, da so delali v enem premogovniku več dni, v drugem pa manj.

To poročilo pokazuje, kako je gospodarska depresija zadelo tudi rudarje in ne samo tovarniških in transportnih delavcev. Ta pojav na gospodarskem polju je tudi za rudarje nauk, ako žele trajnega dela v premogovniških, da se mora kapitalistični način blagovne produkcije in distribucije nadomestiti s socialističnim, v katerem se bo produciralo zaradi ljudskih potreb in ne zaradi profita. Ako bi bil v človeški družbi uveden socialistični način blagovne produkcije in distribucije, bi prav zanesljivo nobeden delavec bil brez dela. Ako bi pa delavci vseeno počivali, tedaj bi bilo to znamenje, da so vsi ljudje na svetu preskrbljeni z življenjskimi potrebčinami in da nihče ne trpi pomanjkanja, ker delavci ne delajo. Danes je seveda narobe. Ako delavci ne delajo, tedaj trpe pomanjkanje na življenjskih sredstvih. Kako veliko je trpljenje brezposelnih delavcev, govore poročila o dolgih vrstah in prenočevanju brezposelnih delavcev v velikih mestih.

Kapitalistični način blagovne produkcije in distribucije nima za delavce drugega kot samo trpljenje in skrbi, pa če je gospodarska depresija ali če jo ni. Kadar ni gospodarske depresije, je delavec tako slabo plačan za svoje delo, da komaj pošteno prehrani svojo družino. Kadar pa pride gospodarska depresija, tedaj se pa trpljenje še poveča.

VESTI IZ RASLIN

Delavstvo ne more učiti.

Nanticoke, Pa. — Ker imam veliko časa, da premišljuje, ko so nam gospodje baroni premožga prepakovali brenzelje in ker sem tako osamljen proč od družine, človeku sila na misel, zakaj vsa ta mizerija? Zakaj smo tako razprostrjeni eden od drugega? Človek čita časopise in kaj pronajde? Brenzelja veliki vesposvod, glad vlada v nekaterih krajih, prošnje prihajajo iz vseh krajev. Pomanjkanje med proletariatom je veliko. Kdo pa je proletarijat? Velika masa ljudi, ki ustvarjajo vse, da nekateri udobno živijo. Kaj pa imajo sami od tega? Brenzelje, glad, trpljenje in vse slabo. Ustvaritelji so obojeni kot najnevarnejši tolovaji. To je plačilo za naš trud.

Ako je človek lepo pokoren, tedaj mu se vsaj par drobtin. Ako pa se zavada, da ni vse prav v današnji družbi, ga proglase za izdajalca domovine. Dokler se zdravim in krepih mišic in vodnih možganov, do takrat si "good John". Kakor hitro pa "good John" prične misliti s svojimi možgani in se več ne pusti varati ter zahteva svoje pravice, kaj se pa potem zgodi s takim dobrim Johnom? Navadno se zgodi, da izgubi delo in s tem kosček kruha. Takšen je sistem v tej gnjivi človeški družbi. Takšen bo tudi ostal, dokler se ne bodo vsi vodni Johni spreobrili in pričeli misliti s svojimi možgani. Da pridemo vsi do tega, pa nam je treba kole, dobre delavske kole, ki je zapadeno v dobrem delavskem časopisu in pa v političnem vodstvu.

Seveda imamo sedaj precejšnjo število delavskega časopisa, ki se samo naziva, da je delavsko, ki se bori za delavstvo, toda v pravem pomenu besede je pa prav malo pravih delavskih listov. Po mojem mnenju sta edino Prosveta in Proletarec v resnici delavska lista med nami, katerih naročnik sem in bom ostal, dokler mi bo vid dopuštal. Želim pa, da bi ne bilo Slovencov, ki bi ne bili naroden na ta dva lista. Prva sta pokazala pot slovenskemu delavstvu do izobrazbe ter za boj delavskih pravic v zgodovini ameriških Slovencev. Večina ostalih listov posnema, ako resnično kaj stori, iz teh dveh listov. V resnici sta oba ta dva lista obsovažena od nekaterih listov, posebno ob "borca" "Delavec". Toda nikdar ne bodo ti zgararji izpodkopal ta lista, ki sta pokazala našemu delavstvu pravo pot v boljšo bodočnost. Tolklo si štejem v dolžnost, da zagovarjam glasilo Prosveta in Proletarec, ker je dokazano ravno sedaj v tem kritičnem času, kdo nam je prikočil na pomoč prvi. Kdo je prvi prikočil na pomoč? Nihče drugi kot naš napredni element v prvi vrsti in bratje ki spadajo pod okrilje SNPJ, ki so jo ustanovili ponoani proletarci. Kdo trdi obratno, je razdirač, provokator. Teh so čuvajte bratje in sestre. Nikar jim ne nasadajte na limanice.

Dolžnost vsakega brata ali sestre je, da prične čitati, kar je umazanega, pa naj bo kjer koli. Meni se pa zdni, da pri Slovenski narodni podpori jednoti je vse o. k. Na tem mestu želim izreči mojo iskreno zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način pomagali nam stavarjem, ki so se odvalili samaritanakemu delu. Tudi moji otroci so bili deležni podpore. Vsaemu pametnemu delavcu mora biti jasno, da s temi par dolarji, ki meni preostanajo tu, ni mogoče preživeti družine, ako jih je 10, ki so vsi še nezmožni za delo. To povem radi tega, ker mi je prišlo na uho, da moja družina bi ne smela dobiti podpore, ker jaz da delam. Rečem pa le toliko, da bi jih polovica morala pomreti, ako bi živeli samo od tega, kar dobe od mene. Kje naj vzamem, če pa ni.

Rečem samo toliko, da smo sami delavci krivi, da smo toliko izmozgani, ker se večina delavstva ne zanima za svoje lastne interese, noče misliti samu zase, se noče organizirati. Kar

se pa tiče organizacije United Mine Workers je pa v njen toliko plevla, če se kmalu ne prične čistiti, da je nevarnost tukaj. Ker se mi je že parkrat v obraz povedalo, da sem za storo Lewisovo masino, naj tukaj povem, da še nisem bil in tudi ne bom za to masino, kar lahko tudi dokazem že od leta 1922, da sem bil nasprotnik te masine kot sem še danes. Pa kaj moram jaz pomagati sum ali manjšina? Toliko v odgovor tistim, ki ne razumejo.

Dne 11. februarja smo se malo zabavali v korist naših trpinov. Ves čisti dobiček zabave je bil namenjen stavarjem. Vsota je znašala okrog \$180, kar je v velik uspeh za tako malo društvo kot je št. 447. V tem pa je dober vzgled, kaj bi se vse dalo napraviti, ako bi bilo malo več vzajemnosti enotnosti in delavskega duha.

Nikar ne opustimo svojega principa. Naprej za osvoboditev izpod kapitalističnega jarma. Nikar ne dopustimo, da bomo pahnjani v še večjo sužnost kot smo sedaj. Zapomni moji, da je bilo že večkrat napisano, da so se naši pradedje borili za osvoboditev telesne sužnosti. Naša dolžnost pa je, da se osvobodimo izpod mezdne sužnosti. Ako si pošten oče, se ne smeš strašiti boja, saj tvoj praded se ga ni. V mojem zadnjem dopisu pa bi se moralo pravilno glasiti takole: "Pri pregledovanju knjžic, se je pokazalo, da eni rajše ostanejo en lan ali dva doma kakor prispevajo tiste bore \$3 mesečno. Dovolj je bilo poslanih okrog 50, kakor mi je sam odbornik pravil." Seveda to je bilo samo pri enem rovu. Tukaj pa je vzgled, koliko je še potrebna delavcem kole, da bomo resnično zeli zmago našega dela.

Brateki pozdrav! — Henrik Petarič.

Apel na zdrav razum.

Ely, Minn. — V eljski naselbini je izšla nova knjiga. Kakšna knjiga, se bojte vprašali. Takoj vam pojasnim. Znano je, da imamo pri nas fero in ta naša fara ima kajpak tudi dohodek in stroške kakor vse druge fare. V nedeljo pa so bili nekateri farani presenečeni, ko so v cerkvi dobili novo knjigo, v kateri so zagledali svoja imena. Na zunanji strani knjige, ko se pa odpre, pa so v njej samo imena prispevalcev za cerkev sv. Antona ter oglaš.

Gotovo je bila ta knjiga izdana radi biznisa. Svoj namen je tudi dosegla. Za oglaš se je narjalo \$350. Torej dober biznes. Šot izdajatelj tega imenika so podpisani "father" in par cerkvenih odbornikov. Navidezno je njih namen prepričati farane, da so vsi njihovi prispevki pravilno zpisani ter da gre vse v red, sajti za vsakim imenom je navedena prispevana vsota. Toliko za cerkev in toliko za sedež v cerkvi; pa zopet toliko za bošitev kolekto, posebej pa še za "building fund", s katerim imajo v načrtu zidati katoliško šolo. Ni pa ni omenjenega, koliko so manjši dohodki od krtov, ocašav, maš, porok, pogrebov itd. Vseeno je označena v imeniku epa vsota dohodkov za leto 1927 in sicer \$12,111.17.

Dvatisočletna zgodovina je lokaz, da se ne osvobodijo delavstva s akapulrij, zeganovo vodo, svetinjami, očenaši, litanijami, našami, svečami, klečanjem in nujkanjem proti ljudem, kateri se bore za delavske pravice. Kljub temu se nekateri ljudje tenejo za tako ropotijo; eni iz zinanščine, drugi radi biznisa in tretji pa radi pomanjkanja sranja. Zelo redki so tisti, ki so pri volji prispevati za osvoboditev delavstva.

Delavstvo v Penni, Ohiju, Zapadni Virginiji in Coloradu ter drugod se bori na življenje in smrt. Kdo neki se briga zanje za Elyju? Sramota za nas je, da delavcem, ki umirajo od gladu v borbi za pravice, pošljemo par jolarjev, velika večina pa še celo nič, medtem ko imamo tisoče na razpolago za podporo kapitalističnih organizacij. Prirejena bo igra "Tri sestre", katere dobiček gre cerkvi sv. Antona. Kaj pa za stavarje? Ni!

Jaz bi sploh tega ne pisal, kar pa vidim, kako strašno je delav-

stvo zaslepljeno in izkoriščano, pa ne morem drugače, kot da apeliram na zdrav razum delavcev, da naj se bore za njih pravice, ako nečajo ostati sužnji o ni sami in njih otroci, kakor smo sedaj. — Opanovalec.

Zahvala in pojasnilo.

Burgessletown, Pa. — Rojaki nam morajo oprostiti, da se nisimo še zahvalili za njih podporo, ki so nam jo poslali iz Alliquippe, Pa. Lepo se zahvaljujemo vsem darovalcem, nabiralcem in pošiljakem, kakor tudi odboru društva št. 122. Sem je brezplačno pripeljal sobrat John Ogrizek, ki je izročil tudi vsoto \$44.75. Na pomoč so nam tudi prikočili člani društva št. 475. Sledači so darovali po \$1: A. Mikulich, Matt Koker, Matt Zadel, Frank Kamsaj, Anton Debelak, Louis Kasher, Joe Kardish, John Fink, Fran Zajc, Andy Kosovnich, John Cražajič, John Zidaršič, Mat Matthes, John Tamich, George Gruper, Louis Gruper in Louis Kasher. Po 50 centov: John Hopec, Tom Tomlanovich.

Iz Canonaburga smo prejeli vsoto \$50. Na dana pri drušini je prišlo po 60 centov. Od društva št. 475, Raymoldville, W. Va., smo prejeli \$15. Tukaj so vse družine prispevale. Naše društvo šteje 110 članov v odralem in čez 80 v mladinskem oddelku. Je 62 drušin, ki potrebujejo vaše pomoči. Zima pritiška, kurjave ni in ne obleke, da bi otroke poslali v šolo. Moj sinček je pred par dnevi prišel iz šole in mi je pripovedoval kako je neki deček v šoli omedlel vsled glada; jedel da ni od prejšnjega dne nič.

Apeliram na naše dobrosrčne rojake in rojakinje, če ima kateri kaj obleke ali obuvla za otroke in za nas, da nam pošljejo. Potreba je velika, denarja pa ni da bi vsaj za silo si nabavili kar je najpotrebnejše. — Naj omenim, da sem bil dne 8. februarja na konferenci v Canonaburgu. Prišli so očitki, da sem prejel \$200 od klevelandške Federacije. Ampak mi tu nisimo prejeli tega denarja, ker Federacije pošilja denar naravnost na glavni stan Slovenske narodne podporne jednote. V Canonaburgu sem bil kot zastopnik našega društva. Tudi tam je revščina. Od unije dobi družina, ki šteje 7 ljudi, po \$2.25. To je mala podpora. Zato pa je v naselbini veliko otrok, ki niso šli v šolo že po dva meseca, ker ne morejo vsled pomanjkanja obleke. Omenim naj, da smo tukaj vsi 100% na stavki. Tako se bomo tudi držali do zmagre.

Pozdrav vsem! — Frank Laurich, tajnik št. 287 SNPJ.

O stavki.

Russellton, Pa. — Moj namen ni pisati obširnega dopisa, ker nimam prakse v pisanju. Povedati hočem le v par vrsticah, kako poteka v teh krajih stavka. Poročano je že bilo, da je tukajšnja družba pričela obratovati svoj rov pod odprto delavnico z namenom, da se vrnejo na delo stari rudarji. Toda ta trik ji je izpodletel, ker mi se držimo trdno na stavki. Naše geslo je: "Do zmagre!" Le dva zagrižena sta se izneverila. Eden dela pri popraviljanju vozov.

Piketne vrste so še trdne. Dogodi se, da pride skeb v dotiko s stavarjem, ki mu pove, koliko tehtajo vozovi s premogom. Iz tega se razvidi, da zelo malo tehtajo. Skebje vedno prihajajo in odhajajo. Pravijo, da prihajajo od drugih družb. Ali so morda tiste družbe že obogatele s temi skebi? Vse izgleda, da nimajo družbe veliko uspeha s njimi. Dokler se stari rudarji ne vrnejo na delo, ne bo veliko premoga na dan. Bratje rojaki, držimo se torej trdno, da bo zmaga naša. Ker prenašamo sedaj, vztrajamo še naprej. — Pri bratu tajniku se je pojavila še večja beda, ko se je tam naselila še na vrh vsega gorja bolezen. Obolela mu je namreč žena, ki se je morala podvreči operaciji. Sedaj se počuti že malo boljše. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Omeniti moram še to, da smo silili, da po naselbini hodijo kolektarji, ki se izdajajo, da po-

birajo za tukajšnje prizadete stavarje. To niso pooblašteni nabiralci in nikomur nič ne dajte. Bodite previdni pred takimi sleparji. V resnici smo potrebni, ker so že vsakemu v tako dolgi stavki pripravili polih politične prispevke na predsednika SNPJ ali na tajnika društva, Jacob Pompe, Box 291, Russellton, Pa. Vsak dar bo dobrodošel in v vsakiem sprejet.

Pogledaj vsem delavcem! Stavkarjem pa ključem: Naprej z bojem do zmagre! — Anton Vlah.

Na pomoč stavarjem!

Haddock, Pa. Res je težko prosi tižvina, denar ali obeko, toda kadar prišane sila, tedaj se pač mora nekaj ukreniti. Se težje pa je gledati otročice, ki prosijo kruha, pa še od nikoder ni. Torej nam drugoga ne preostaja kot da se obrnemo na dobro sosa, da nam tisti, ki so tako srečni da delajo in nekaj zaslužijo, prislokdijo na pomoč v veliki bedi.

Na stavki smo že več kot deset mesecev. Bitka, ki se sedaj bjeje za ohranitev rudarske organizacije, je odvisna od vas, kako bo spadal, dali bomo prišli iz nje zmagoviti ali poraženi. Zato pa cenjeni rojaki in rojakinje, prislokdite nam na pomoč takoj in pokrepčajte našo armado. Lahko pomagate z enim ali drugim prispevkom. Ako se vam mi ne smimimo, usmilite se naših malih. Vse prispevke pošiljajte na izvoljeni odbor.

Zahvaljujemo se rojakom društva JPZS v Milwaukeeju, Wis., za denarne prispevke. Poslali so nam vsoto \$55. Hvala gre tudi tajniku tega društva, John Lenku. Enako gre hvala tudi za poslano obleko S. Flewca, East Worcester, N. Y. Ostalim rojakom, ki nam bodo še pomagali v tej staki, se pa že v nesprej zahvalujemo za darila in njih požrtvovalnost. Vsak najmanjši dar bo dobrodošel.

Polotaj na farmah.

Gowanda, N. Y. — Kakor vse izgleda, se večina tukajšnjega delavstva prav dobro počuti. Zabave se prirejuje ena za drugo kot bi šlo za stavo. Tukaj malo koldo akribi, kaj lahko bližnja bodočnost prinesa. Same da delavec denar potroši, kakor hitro mogoče, tako se človeku zdi.

Ta kraj leži okrog 35 milj južno od mesta Buffalo, N. Y. V tej okolici je veliko pripravnih farm na prodaj, v najem ali pa na 50-50 pogoj. Moje mnenje je, da bi bilo dobro in koristno, če bi se naši rojaki pričeli naseljevati na farme v tej okolici. Sedaj je čas, da bi se tisti, ki misljajo na farme, pričeli pripravljati. Rojak Math Hribar iz Onnovilla, N. Y., radevolje da natančna pojasnila. Tudi pri slovenskem mlekarko rojaku Joe Žužaku, Broadway, Gowanda, N. Y., se dobe pojasnila in navsveti. V teh krajih se farmarji največ bavijo z mlekarkstvom, kokošjerejo in v bližini Buffala pa z zelenjavo in različnimi jagodami. Zemlja je jako rodovitna, kar je velike vrednosti za farmarja. — M. Kraintz.

Zahvala.

Dunlo, Pa. — V imenu društva št. 274 SNPJ se prav lepo zahvalim zastopnikom društva, zbranim na southforški konferenci, za velikodušni dar v vsoti \$75. Obenem tudi lepa hvala predsedniku SNPJ za poslaniček \$75.

Stavka tu poteka mirno. Trdno upamo vai na zmago in se dobro držimo na stavki. Pozdrav vsemu članstvu jednote! — Martin Voljšak, tajnik št. 274 SNPJ.

Število ženskih kandidatinj narašča.

Springfield, Ill. — V vsaki novi volilni kampanji se imenik ženskih kandidatinj za razne politične urade nekoliko podaljša. Illinoiski klub ženskih volilk in ta doesadaj prigaženih deset kandidatinj. Devet jih želi priti v državno legislaturo, deseta, Ruth Hanna McCormick, bi pa rada v zvezno kongresno zbornico.

BARIKADE

Zasmenit dan.

Zadnja sredi je bil markanten dan. Bil je praznik za šolarje, bamsirje in politične bosse, ki ljubijo Washingtona samo takrat, ko je njegov rojstni dan. Bila je tudi pepelnica. To je dan vseh dobrih kristjanov, ki se natresejo pepela na glavo in raztrgajo svoja oblačila v znak žalovanja po onih časih, ki so danes samo še prah in pepel. Na ta dan so nekoč otvorili štirideset dni posta. Danes se še postijo same stenci, katerih post traja leto dni vsako leto. Vreme je bilo pepelnico.

Pri vozu za seno?

V nekem listu vidim fotografijo odbora neke organizacije. Ko gledam duhovnega vodjo, se mi zdi kot bi gledal peto kolo pri vozu. — Z.

Stara sovica.

Ojlni kraj Sinclair je bil obsojen na šest mesecev zapora. To ni nič novega. Vsak milijonaraki osei je lahko obsojen. Novica pa bo, kadar bo Sinclair res zaprt.

Tam je vse mogoče.

Iz večnega Rima poročajo, da odeslej bodo v Italiji volili samo fašisti in zajci — torej oni junaki, ki imajo velike družine. Pečarji ne bodo imeli volilne pravice. Righto!

Sirovnakova filozofija.

Stari Kolina je rekel: "Poznam več črnih gospodov, ki imajo črne oči, črne roke, črne bukke in črno dušo, pa radi tega še niso zamorci."

Postna pridiga.

Gospod župnik (rudarjem, ki stavkajo, že eno leto): Dragi moji farani! Glejte, da se boste zdaj postili kakor zapoveduje sveta cerkev. . .

V New Yorku že čakajo.

Iz Rige je prišla vest, da se bližji ručki car — o katerem se boljševidi lažejo, da so ga ustrelili — pripravlja na polet v Ameriko. Metropolit v Berlinu je že požegal letalo.

Za čegave žulje?

Naznanjeno je, da pojdemo letos na islet v staro domovino. Ni pa povedano, na čegave stroške gremo. Torej povejte: na čegave stroške? Kakšna zarota je spet to? Kdo nam plača pot, Kristan ali jednota? — Frank Hovseradišah.

Suha in trezna!

Klepotec A. S. pravi, da je "Prosveta" suha. Morda je — ker izhaja tudi ob pondeljkih in celo po vsakem prazniku. Izhaja dan na dan "svetih treh kraljev" dočim A. S. ne, kar pomeni, da ni suh, kajti po nedelji in prazniku navadno pridimmmMaček naokoli. — Miha Terre.

Stephenson prišel za premestitev.

Indianapolis, Ind. — D. C. Stephenson, bivši klanovski poglavar v Indiani, je naslovil na državnega governorja prošnjo za premestitev iz državne jetnišnice v poboljševalnico v Michigan City. V prošnji navaja, da se boji fizičnega nasilja od strani jetniških stražnikov, katere imenuje sluge izvrševalnega uradnika, ker je nastopil kot priča proti governorju v kriminalnem sodišču.

Stephenson nadalje navaja, da je s tem, ko je nastopil kot priča, izvršil le svojo dolžnost na pram ljudstvu v državi Indiani, in sedaj nosi posledice radi njegovega pričanja.

Hughes predsedniški kandidat?

New York, N. Y. — Navzile izjavi, ki jo je podal Charles Evans Hughes, da se ne bo potegoval, da ga republikanska konvencija nominira predsedniški kandidat, je Wall Street vseeno mnenja, da bo Hughes nominiran. On je ljubljenec denarnih kraljev in za njim sledi Dewes, Lowden in Nicholas Murray Butler.

Agitirajte za "Prosveto"!

Albee Wright: Moja nova obleka

"Angelika, na vaak način moram h krojaču, da mi pomehi novo obleko, zelo sem je potreben," sem dejal oni dan svoji ženi.

stvari, ki jih nujno potrebujem, si bom tudi grede ogledala." Ustavila se je pred gromado svilenih nogavic.

na ženica. Tu so bile res cele gore raznih trakov, platna, svile, batista in ne vem kakšnih ostankov še.

je bilo nekaj Angeliki všeč ter je morala imeti. Cim težje mi je postajalo arce, tam lajja demarnica. Zdelo se je, da je Angelika čisto pozabila, zakaj sva šla danes pravzaprav od doma.

RAD BI IZVEDEL za svojo mater Frances Lončar, njeni naslov je bil Latrobe, Pa., box 178 ali v svojem zadnjem pisnu ni poslala nič naslova.

ZENITVENA PONUDBA. Slovenec srednje starosti se želi seznaniti s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 20 do 30 let v svrhu ženitve.

Najboljše za slab hrbe AN trpite valod chronicle, bo ležna hrbe? Bolehin se lahko bo kaj izboljša, če si prilijete Johnson's Red Cross...

Rede Muzik: Moja grofa Blagaja

Najbolj se je bal starega Isa paše in vohar Brahma. Zato je Omar pazil z največjo pozornostjo, da ne bi budil suma o svojem vedenju.

Kadar so Turki ob prepovedi višji v vojni opite konje na vrhah kvišku ali jih spuščali dol, vedno je bil Omar med najvišjimi.

Po zajetku je zatrobil rog. Vodja večjih oddelkov so se sbrali v velikem rdečem šatoru Isa paše k vojnemu posvetovanju.

Prava Amerikanka. Zena nekoga milijonarja iz New Yorka je potovala po Švici. Vozila se je s motornim čolnom po Zevirakem jezuru in med vožnjo ji je padel dragocen brijantni prstan v vodo.

NABORNI POZORI Znamstvo (Dec. 31-37) pomeni, da vam je dovoljeno govoriti na dan. Pomeni to pravočlensko, da vam bodo ustavljeno. Aho hite na pravočlensko, je mogoče vstopiti, kar si bi plašna.

VELIKA NOB SE BLIŽAJE. Kjer je to mogoče, da vam, mi, se lahko vsi najprej boljšega, torej je vedno, da se ne bomo na nobi (boljše). SLOVENSKI, HRVSKI, PLEČIČI in drugi je ZEMELJA: (P) domače pripravljeno s čistočino, da vam bo gotovo vreden.

AMERIŠKI SLOVENCI—izvirna krstna knjiga, obsega 632 strani, trdo vezana, vredna svoje cene, stane \$3.00 SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA—velika posoda in lahko razumljiva knjiga za obseje angleščine, s dodatkom raznih besednih informacij, stane samo \$1.00

"Uiti!" je vzdihnil Omar. "Zdaj je zadnji krajec, zdaj bo izhajala luna vedno kasneje popolnoči." Preudarjal je o begu, kakor že tolikokrat. Ziva vroča domišljija mu je jasno alikala vse podrobnosti in možnosti, ali hladni razum mu je mahoma porušil vse naklepe in nakane.

Druga za drugim so prihajali poveljniki. Vaak se je globoko priklonil Isa paši, dvignil roko na prsi, k ustnam in čelu. Naposled so došli vsi trije glavni zapovedniki: Osman paša, Uzeir aga in Jusuf paša.

Velikodušen dar. Mati: Da, drago dete, sosedovi otroci so res siromašni. Nimajo ne očeta, ne matere, ne dobre tete Ivankice. Ali bi jim ne hotel kaj podariti?

Učitelj: Imenuj mi tekočino, ki ne more zamrzniti. Učenec: Vroča voda. Neki član parlamenta, ki je bil zelo podoben svojemu slavnemu očetu, je posetil svojo nad 100 let staro rajakinjno. Njen spomin je še pašal in starka je smejala, da vidi pred seboj njegovega očeta.

Učitelj: Imenuj mi tekočino, ki ne more zamrzniti. Učenec: Vroča voda. Neki član parlamenta, ki je bil zelo podoben svojemu slavnemu očetu, je posetil svojo nad 100 let staro rajakinjno. Njen spomin je še pašal in starka je smejala, da vidi pred seboj njegovega očeta.

Tiskarna S. N. P. J. SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih